

Рідна Віра

КАЛІТА

29-30 листопада

**Запоріжжя
Року Божого 7534 (2026)**

Калита / уклад С.Д. Пашник. – Запоріжжя: Рідна Віра, 7534 (2026). – 20 с.

Видається: 2007-2026 рр.

Зв'язок:

Голова РВ Світовит Пашник:

068-643-93-28, 066-153-71-79; pashnyk@ukr.net

Добродійні внески на розвиток Рідної Духовності

Картка ПриватБанк: 4149 6090 4162 1329

Картка Monobank: 4441 1144 6569 7371

Інтернет-сторінки РВ:

Рідна Віра - <http://svit.in.ua>

Академія РВ - <http://ridnovir.in.ua>

Сварга - <https://svarga.dp.ua>

Громада "Полум'я Роду" - <http://yaro.dp.ua>

Блог РВ - <http://rpkolo.blogspot.com>

Група в FB - <https://www.facebook.com/groups/rpkolo>

Група в FB - <https://www.facebook.com/groups/svitloroda>

Канал Youtube - <https://www.youtube.com/@Svitovyt>

Рідна Віра на Telegram - https://t.me/ridna_vira

Осінні свята завершуються молодіжними розвагами, які відображають давню мітологію і тісно пов'язані з весільними обрядами. Свято напередодні Андрія називається Калита. Молодь ворожить на свою долю, очікуючи щасливого шлюбу найближчим часом, а потім бере участь у випробуваннях, під час яких придивляється собі пару. Пропонуємо народну обрядовість цього веселого свята, яку можна відтворити у колі своїх друзів на вечірці.

Зміст

Свято Калити (Андрія)	4
Народний обряд Калити.	10
Музичний додаток.	17
Рецепти калити.	18

Свято Калити (Андрія)

Свято напередодні Андрія (Ондери, Андри, Індри – це Бог різних народів [1, 157]) називається Калита. Іноді Калитою називають безпосередньо свято Андрія 30 листопада [8, 221].

Образ Андрія/Індри в мітології.

Наш Андрій близький за значенням авестичному Андри, який є демоном і протистоїть добрим Богам Асурам. У Ведах Асурів замінили Деви, тому Індра став Верховним Богом. У слов'янській мітології відомий Індрик-звір, як Бог підземелля, який прочищає джерела [13, 310].

Ім'я войовничого Індри, який в іранській і ведичній традиціях уособлював чоловічу силу, збереглося у вигляді праслов'янського прикметника *jędrъ, з якого утворилося слово "ядерний", іменники "ядро", "ядра". [4, 71].

Середній зуб Триглава в нижній частині означається ядром-яйцем, а верхня частина – це перо (Перун). Тобто Індра – це нижній Перун [1, 157]. Про це каже й Велесова Книга: *"Се бо Ондера маємо, який є інший Перунець... І се віну одвержимо до них і речемо, яко вергунець Ондер упаде до нас і зростить віна і злаки ті. І се маємо справді їсти хліби свої.."* [1, д.30]. Бог Індра передав зброю Перуну [1, д.6г]. Індра і Перун є антагоністами, як і Перун протиставляється Велесу. Тобто Велес і Індра мають бути близькими. І саме на Триглаві в нижній частині в Ядрі бачимо перевернуту п'ятикінцеву зірку та інші символи Велеса.

На цьому святі відбуваються молодіжні вечорниці, де розігруються давні міти за участю Індри-Андрія: він звільнив ріки, забивши змія Врітру, блискавкою знищив перепони. Те що Індра у слов'ян позначає нижній світ підтверджується його символом – косим (Андріївським) хрестом, який є також символом потойбічного світу і Місяця. [14, 17].

Випікання Калити.

Дівчата випікають Калиту – головний символ цього свята. Кожна дівчина повинна брати участь у готуванні Калити, починаючи від найстаршої і закінчуючи наймолодшою. Тісто мусить бути солодким і міцно запеченим, щоб нелегко було вкусити.

Замішування тіста має обрядове значення підтримання єдності в родинних зв'язках. А виконання цього обряду дівчатами – майбутніми матерями – є тим дійством, яке на духовному рівні об'єднуватиме їх дітей у великий єдиний рід, тобто народ.

Дрова у печі складали навхрест, що символізувало Сонце. Розпалювання дров – то священна обрядова дія, адже вогонь здавна був найкращим другом і помічником людини, без нього не було ні тепла, ні їжі, ні захисту від небажаних гостей. Тому, розводячи вогонь, приказували:

*Гори, гори ясно
спечи нам Калиту красну!
Щоб ми її кусали
та й горя не знали!*

Ворожіння.

З давніх-давен у ніч на Калиту дівчата ворожать. Глибоко в душі дівчата вірять, що ця ніч допоможе їм пізнати свою долю – дізнатися, чи вийдуть заміж, а чи доведеться знову дівувати цілий рік.

*Калита, Калита,
На тебе надіємось
Хочемо долю свою знати
Просимо тебе допомагати!*

Для ворожіння під Андрія дівчата "сіють" льон чи коноплі й приговорюють:

*Андрію, Андрію,
на тобі коноплі сію,
дай мені, Боже, знати,
з ким буду шлюб брати! [див. 5, 305].*

Або:

*Сонце до заходу, а конопельки до сходу.
Калитою радію, конопельки сію.
Пеленою волочу, бо заміж вийти хочу.
Дай, Доле, знати, з ким життя буду мати. [див. 12, 200].*

Ворожать, як хто вміє: на люстерко, кидають чобіток, слухають під вікном, ллють віск зі свічок на воду і дивляться на фігури. Ще й так ворожать: беруть два сірника чи дві воскові свічки, запалюють їх, і якщо вони прихиляться одна до одної, то це ознака щасливої долі.

Вечорниці та гра "Калита".

Одна з обов'язкових умов проведення свята – жартівливий "напад" на хату хлопців. Або, як пише Степан Килимник, хлопці просяться весільною піснею у пань-матки та всього чесного товариства:

*Впустіть нас, впустіть,
Або нам відчиніть,
Про нас славонька йде,
Мороз зверху нас б'є...
Ми люди з дороги,
Та болять нас ноги,*

*Ми люди подорожні,
Животи в нас порожні!..*

Дівчата відспівують:

*Відчини, неню, ворота,
Поглянь, яка то голота...
Сховай мене, моя нене, в коморі,
Це гукнули бояри надворі...*

Після початкових жартів, отаман хлопців звертається: "Пань-матко й усе чесне товариство, час Калиту чіпляти, час у небо заглядати!" Усі хлопці в один голос: "Господині наші милі, час Калиту чіпляти до шиї". З ванькира пань-матка гукає: "Бог благословить!" Усі хлопці наперебій біжать до стола й видирають у дівчат Калиту. Калита в руках хлопців. Усі встають. [див. 8, 228-229].

Хлопці прив'язують червоною стрічкою Калиту до сволоку так високо, щоб тільки підстрибнувши можна було її дістатися, а другий кінець стрічки протягують через сволок, щоб Калиту можна було підсмикувати вгору. Інший варіант, коли Калиту підвішують на палицю і підсмикують як вудилом. Це урочисте дійство супроводжується словами:

*У небо, наша Калита, у небо,
А ти, сонечко, підіймись
Та нас подивись.
Ми Калиту чіпляємо.
На місяць поглядаємо,
Свою долю закликаємо. [8, 230].*

Кусання Калити.

Хлопці готують горнятко з сажено, квач, обирають Калитинського – веселого, жартівливого парубка, який відповідатиме за обряд кусання Калити і є її охоронцем разом із дівчатами-друзжками, бо він відіграє роль батька нареченої.

Паном Коцюбинським, що відіграє роль нареченого, може бути кожний учасник гри чоловічої статі. Спочатку він виконує танець навколо косого хреста, складеного коцюбою і рогачем, а всі присутні намагаються його розсмішити. Засміявся чи наступив у танку на рогач або коцюбу, не зміг вкусити Калити – отримай сажено по писку! Звичайно, дівчата перші над ними сміються й підколюють дотепними примовками й жартами.

Взагалі дії свята відтворюють шлюбний обряд, де Андрій (Коцюбинський), як і сама коцюба-кінь (кося), ототожнюється з фалічним символом, і він має подолати перепони до жіночого лона, що уособлюється у вигляді Калити. Та, своєю чергою може символізувати

огорожу двору (селища). Тому у весільному обряді намагалися збити ворота (символ цнотливості) і проникнути у двір, що якраз і обіграється при надкушуванні Калити. [11, 28-29].

Дослідниця Елеонора Гаврилюк підкреслює: "...очевидно, що корж – це ніщо інше, як символ дівчини, ба навіть, жіночого лона. На це вказує і форма коржа, і його оздоблення червоними ягодами, і підвішування на червоній стрічці (див. весільну символіку калини і взагалі символіку червоного кольору як одну з маніфестацій цноти молоді), і оздоблення коржа маковим насінням (з огляду на асоціацію насіння з чоловічим сім'ям, це могло б натякати на запліднене жіноче лono). Окрім того, як відомо, за міфологічною таксономією поїдання і статева злука – явища одного порядку." [3, 37].

Огорожа двору – це також роги Велеса, які одночасно символізують Місяць. Ксенофонт Сосенко зазначав, що "надкусувана калета се символ меншіючого місяця". Також він писав, що вавилоняни мають аналогічний культ, де сонце Шамаш, як батько, мав наречену "kallatu" (слово значить: наречена, невістка), на ім'я Аја, що була жіночою постаттю Місяця. І підсумовує, "що кушання калети як нареченої, ще й до того з солодким медом, що саме при забаві все пригадується учасникам, дуже годиться з прочими містеріями на св. Андрея, які відносяться по більшій частині до женихань і будучої долі, про яку мріє молодіж." [15, 55,56].

Цікаво, що пан Калитинський може бути тотожний вавилонському kalu – 'духівник' і ka-lu-ti, що значить 'духовенство' [див. 15, 87]. Тоді охоронець Калити є не просто батьком, а й духівником, якого за звичаєм називають отцем, батюшкою.

Степан Килимник наголошує: "Не менш цікаво в ритуалі "Калити" – це вінки з колосся. Вінок, покладений на голову переможця "Андрія", визначає сили Бога чистого кохання – долі, – приєднання цього хлопця до цих сил неба, запорука врожаю, добробуту, чистоти, любови та щасливого шлюбу." [8, 246]. Тобто віншування колоссям символізує викид насіння чоловічим прутнем під час шлюбних стосунків.

Оскільки жіноче лono ототожнюється з потойбіччям, то в царстві мертвих, за віруванням, є характерна заборона сміятися [9, 34]. За церковною традицією (як східною, так і західною) дата свята є кончиною апостола Андрія [10, 48]. Тобто його заходження в потойбічний світ є смертю, а це в порівнянні є обов'язковим завершенням статевого акту.

Найкраще духовний зміст свята Калити розкривається в народній пісні "Їхав Молодець Хоробрий Стрілець" з явним натяком на шлюбні дії:

*Їхав Молодець, Хоробрий Стрілець, дай Боже!
Коня поганяв, Калету шукав, дай Боже!
Зійди, Калето, зійди Круглая, дай Боже!
Калета зійшла, щастя принесла, дай Боже!
Печем Калету, ой, Дірявую, дай Боже!
Калето, пахти, Дівчино, цвіти, дай Боже!
Калета пахтить, Козака манить, дай Боже!
Високо скакав, Калету кусав, дай Боже!
Калету зловив, дірку прокусив, дай Боже!
Калету ламав, крихти розкидав, дай Боже!
Ой, ті крихтоньки, сяють Зіроньки, дай Боже!
Сяють Зіроньки, малі дітоньки, дай Боже!
Диво-Калета світ ізродила, дай Боже!
Ой, Ти Калето, ой, Медовая, дай Боже!
Хто Тебе місив, хто Тебе змастив, дай Боже!
Хто Воду носив, хто Тебе змішив, дай Боже!
Мене місила Красна Дівчина, дай Боже!
Красна Дівчина, як та Калина, дай Боже!
Калето, місись, Житечко, зродись, дай Боже!
Калето, котись, звірино, родись, дай Боже!
Їли Калету, їли Медову, дай Боже!
Кругла Калета світ звеселяла, дай Боже! [6]*

Але не довго хлопці витримують таке знущання. Наймолодший Коцюбинський врешті-решт хапає обома руками Калиту і втікає геть. Втім, ця Калита знов опиняється на святковому столі і дістається всім учасникам дійства. Та не всім просто так: хлопці, як основні "винуватці" втрати Калити, мусять викупити свою долю, дівчата ж, як вправні господині отримують свою частку без викупу.

Закінчується свято сонцесейної Калити доброю вечерею, досвітніми посиденьками і веселими іграми й танцями. Буває, що саме на цих досвітках дівчина зустрічає свого судженого, на якого гадала вночі. Але, як би там не було, це свято запам'ятовується надовго! [2, 128].

От поволі затихають наші вечорниці.

Не забудьте ви дороги до нашої світлиці.

Хай любов і щире слово Душу гріє ту,

Що вечорниці пам'ятає в ніч на Калиту. [7, 5].

Література:

1. Велесова Книга / Упор., перек., ком. С.Д. Пашник. – Запоріжжя: Руське Православне Коло, 7523 (2015). – 192 с.
2. Войтович В. Сокіл-Рід. – Рівне: Оріяна, 1997. – 322 с.
3. Гаврилюк Е. Еротичні імплікації рослинної символіки в українській календарній обрядовості // Ритуал. Студії з інтегральної культурології. – Львів, 1999 – С.32–55.
4. Гейштор А. Слов'янська міфологія / Пер. з польськ. – К.: ТОВ «Видавництво "Кліо"», 2015. – 416 с.

5. Іларіон, митрополит. Дохристиянські вірування українського народу: Іст.-реліг. моногр. Видання друге. - К.: АТ "Обереги", 1994. - 424 с.
6. Їхав Молодець Хоробрий Стрілець. Українська народна пісня. – <http://www.pisni.org.ua>.
7. Калита / упор. С.Д. Пашник. – Запоріжжя: Руське Православне Коло, 7523 (2015). – 16 с.
8. Килимник С. Український рік у народніх звичаях в історичному освітленні. – Т. V (Осінній цикл). – Вінніпег, Торонто, 1963. – 250 с.
9. Курочкін О. Маски тварин у поховальних іграх // Родовід. – № 4. – 1992. – С. 32-38.
10. Никифор архимандрит. Иллюстрированная полная популярная Библийская энциклопедия. – Москва, 1990 (Репринт 1891). – 902 с.
11. Пашник С.Д. Символіка святилища-обсерваторії на острові Хортиця // Священний острів Хортиця. – Запоріжжя: Руське Православне Коло, 7523 (2015). – С. 24-39.
12. Пістун Т.В. Рідні свята в Колі Сварожому: сценарії виховних заходів. – Тернопіль: Мандрівець, 2014. – 224 с.
13. Серяков М. Рождение вселенной. Голубиная книга. – М.: Яуза, Эксмо, 2005. – 576 с.
14. Словник рідновіра / Уклав С.Д. Пашник. – Запоріжжя: Руське Православне Коло, 7517 (2009). – 48 с.
15. Сосенко К. Культурно-історична постать староукраїнських свят Різдва і Щедрого Вечера / Репр. вид. – К.: Сінто, 1994. – 360 с.

**Світовит Пашник,
Волхв РВ**

В. Войтович. Калета

Народний обряд Калити

Обрядові речі: Калита з червоною стрічкою, коцюба, рогач, палиця для Калити, сажка, квач, нагороди для учасників.

Речі для ворожіння: миски з водою, свічки, вінок, пиріжки, в середині яких маленькі речі, складені малюнки, пампушки різної форми.

ВИПІКАННЯ КАЛИТИ

Дівчата збираються усі разом і печуть Калиту – великий корж із білого борошна. Кожна дівчина повинна взяти участь у готуванні Калити. Місять тісто всі по черзі, починаючи від найстаршої дівки до наймолодшої дівчинки. Це обрядодійство нагадує собою випікання весільного короваю – своєрідної жертви Дажбогові. Посередині коржа роблять дірку. Солодке з медом тісто печуть в печі і запікають так, щоб важко було відкусити. Зверху Калиту намащують медом. Ще Калиту можуть прикрасити трьома голубочками, деревом життя, сонцем, викладеним плодами калини. Прикрашаючи Калиту, дівчата заводять прадавню пісню:

Як то було з початку світу,
Не було тоді неба, ні землі,
А лишень було синє море,
А на тім морі ой три дубочки,
А на тих дубочках три голубочки,
Три голубочки з неба зіслані,
З неба зіслані,
На Калиту прислані.

ВОРОЖІННЯ (тільки дівчата)

Господиня: З давніх-давен у ніч під "Андрія" дівчата ворожать. Може, не зовсім щиро, та все ж десь там, "глибоко в душі" дівчата вірять, що "Андрієва ніч" допоможе їм пізнати свою долю – дізнатися, чи вийдуть заміж, а чи доведеться знову діувати цілий рік. Ану, дівчата, погадайте на свою долю!

Дівчата ставлять на лаву миски з водою, запалюють свічки. Самі йдуть по колу, промовляючи:

Первозданний Андрію,
На тебе надіємось!
Долю хочемо знати,
Просимо допомогти.
Зійди до нас
В цей вечірній час,
В цю годину
Благослови кожную дівчину!

Дівчата підходять до своїх мисок, стають на коліна, промовляють (кожна до себе), капаючи воском у воду:

Андрію, Андрію, тебе благаю,
До тебе взиваю,
Зійди, зійди
І долю проречи!
Хай почую, побачу,
Що мені віщує.
Хай знаю,
Що мене чекає.

Кожна дивиться в свою миску і спостерігає, якого образу набув віск, вилитий на воду.

Ворожать ще й так: плетуть з клоччя дві свічки (або беруть два сірника чи дві воскові свічки), запалюють, і якщо вони прихилияться одна до одної, то це ознака щасливої долі.

ВЕЧОРНИЦЯ

Хлопці посилають розвідника до дівчат, які в цей час готуються до свята. На стук у двері виходить господиня.

Господиня: Так це ж Панько!

Панько: Добрий вечір вашій хаті! Ох і мороз сьогодні, ледве вуха не відморозив. А що собака мій? Такий голодний, такий голодний, ледве мене не з'їв.

Дівчина: От ми зараз і нагодуємо твого собаку. Де ж він?

Забігає Рябко (малий хлопець, на ньому шапка-вушанка, вуха стирчать у різні боки), на всіх гавкає. Потім, помітивши пампушки, підбігає до них, обнюхує.

Рябко: Дівчатонька, голубоньки, благаю, скажіть, яка тут Галинина?

Дівчата тикають на різні пампушки і запевняють, що саме ця належить Галині.

Рябко: Панько казав, як не визнаєш, де Галинина пампушка, то додому відправлю.

Панько: Ну, годі вже скиглити, йди додому.

Дівчина: Тітонько, хай вже залишається.

Господиня: Ну, добре, хай гуляє. А ти, Паньку, йди за хлопцями, хай приходять на вечорницю.

Через деякий час хлопці стукають до дівчат у двері. Дівчата підбігають до дверей з рогачем і коцюбою.

Дівчата: Агов, хто такий?

Хлопці: Пес рябий, осел безрогий, баран круторогий. Пустіть до хати!

Дівчата: Не пустимо у хату, дуже вас багато. Як візьмемо рогатину, поб'ємо вам спину.

Хлопці: Дівчатонька, голубоньки, ми ж прийшли не битися, а миритися. Пустіть до хати з вами погуляти!

Дівчата пускають: Проходьте, сідайте, що принесли вживайте і нашим не вередуйте. Погуляйте хлопці - Калиту кусайте, в ігри грайте, а хто програє - будем сажею мазати.

Через гак у сволюку перекидають стрічку, щоб можна було підсмикувати Калиту. Якщо стрічку немає за що зачепити, то її прив'язують до палиці. Це урочисте дійство супроводжується словами:

У небо, наша калита, у небо,

А ти, сонечко, підіймись

Та нас подивись.

Ми калиту чіпляємо.

На місяць поглядаємо,

Свою долю-радість закликаємо.

Біля Калити ставлять вартового – Пана Калитинського. Це повинен бути веселий, жартівливий парубок. Помічниця бере в руки квач, вмочений у сажу.

Калитинський: Я, Пан Калитинський, прошу Пана Коцюбинського Калиту кусати.

Пісня: «Їхав Молодець Хоробрий Стрілець»

Пан Коцюбинський (ним може бути кожний учасник гри) спочатку виконує танець навколо косого Хреста, складеного коцюбою і рогачем. Всі намагаються розсмішити Пана Коцюбинського і разом, поки він стрибає, промовляють:

Ой, Калита, Калита!

Із чого ж ти вилита?

Ой я з жита сповита,

Ой я Сонцем налита!

Для красного цвіту

По білому світу!

Якщо Пан Коцюбинський розсміявся, або оступився і злавав Хреста, то йому Калитинський і дівчата мажуть сажею обличчя.

Якщо він витримав перше випробування, то, взявши коцюбу поміж ніг, під'їжджає до Калитинського.

1. Коцюбинський: Їду, їду на коні, на коцюбі. Добрий вечір, Пане Калитинський!

Калитинський: Доброго здоров'я, Пане Коцюбинський! Куди їдете?

Коцюбинський: Їду Калиту кусати!

Калитинський: А я буду по писку писати!

Коцюбинський: А я вкушу!

Калитинський: А я впишу!

2. Перевірка на кмітливість:

– Іду, їду Калиту кусати.

– А будеш нам слово казати?

– Буду...

– Що у світі найсильніше?

- Вода.
- Що у світі найпруткіше?
- Світло.
- Скільки в небі зірок?
- Як у морі піску.
- А скільки в морі піску?
- Як на землі трави.
- А скільки на землі трави?
- Як у сонця проміння.
- А скільки у сонця проміння?
- Як у людини думок.

3. *Як виключення, заради сміху, можна пустити дівчину на кусання Калити:*

Калитинський: Добрий вечір, дівчино! Звідки їдеш?

Дівчина: Зверху хати Калиту кусати!

Калитинський: А я буду по писку писати!

Вся ця суперечка відбувається під загальні жарти та веселоці. Пан Коцюбинський має право вкусити коржа тільки тоді, коли не усміхнеться і витримає всі дотепи. Калита хитається, бо її дозволяється кусати без допомоги рук, утікає з рота, обмазуючи обличчя медом. Хлопці і дівчата жартують, намагаються розсмішити Коцюбинського:

Розкривай ширше рота, щоб був як ворота!

Ой, що ж то за пан-вельможа, що Калити вкусить не може!

У хаті гучний регіт. Коли ж зухвалець, не втримавшись, усміхнеться, то пан Калитинський та дівчата його лице обмазують сажею і він мусить іти геть, бо втратив своє право кусати Калиту. Коли ж пан Коцюбинський вкусив Калиту, або проявив неабияку настирливість, щоб це зробити, і не всміхнувся, то йому дають винагороду. Таку ж гру проводять і з іншими хлопцями та дівчатами.

Останнім їде Калиту кусати наймолодший хлопець:

Калитинський: Доброго здоров'я, пане Коцюбинський! Куди їдете?

Коцюбинський: Їду Калиту кусати!

Калитинський: А я буду по писку писати!

Коцюбинський: Писнеш чи ні, а Калита – мені.

Хлопець кидає коцюбу, обома руками хапає Калиту і тікає. За ним всі починають ганятися, забирають Калиту і віддають її господині, яка розподіляє корж між усіма учасниками:

Калитники-житники, добре дбайте,
Калиту вживайте та добро прославляйте.

Дівчата отримують свою долю безплатно, бо Калиту місили, а хлопцям годилося відкупитися грішми, дівчатам на могорич за те, що Калита була солодка.

Коли всі з'їдять Калиту, то разом промовляють:

Калита, Калита,

Солодка була!

Як ми її з'їли,

До сонця злетіли!

Після цього всі разом співають веселу пісню, наприклад: "Сусідку". Потім попарно сідають за стіл і починається вечеря. Під час Калитинської вечері продовжуються розваги.

ВОРОЖІННЯ

1. **Дівчина 1:** Ворожімо! Хлопці, хто з вас дістане перстень, той і одружиться цього року.

Дівчина 2: Давайте сюди миски з водою. Кидайте туди перстні! Нехай хлопці дістають!

Дівчата ставлять на столі (лаві) миски з водою, хлопцям зав'язують руки за спиною і ті починають ловити ротом перстні. Це їм не зразу вдається. Дівчата глузують із них.

2. **Дівчина:** Добре хлопці пірнали! Дівчата, пригостимо їх пирогами. Їжте на здоров'ячко!

Дівчата пригощають, самі сміються.

Хлопець: О, у мене олівець!

Дівчина: Жінка у тебе буде художниця!

Хлопець: А у мене гроші!

Дівчина: А твоя наречена – банкір!

Хлопець: А у мене гайка!

Дівчина: На весілля тобі подарують машину!

3. Господиня: Нумо, дівчата, вгадайте свою долю!

Господиня пропонує дівчатам витягнути з купки малюнки.

Квітка – "Підрости трохи"

Віночок – "Цього року вийдеш заміж"

Стрічка – "Вийдеш заміж у друге місто"

4. Господиня: А тепер, дівчата, подивимось, хто цього року заміж вийде.

Всі стають у коло, посередині з віночком у руках стає одна дівчина. Вона підкидає віночок угору, дівчата головою намагаються його спіймати. Та дівчина, яка спіймає вінок, цього року вийде заміж.

Господиня: У цей день належить ще розповідати веселі пригоди, або загадувати загадки. Хлопці, дівчата! Хто всіх розвеселить, той отримає нагороду.

На завершення вечорниці:

Господиня: Годі! Доста, вже пізній час, пора й додому!

Хлопець: Скільки б ми не грали,

А кінчати час.

Кращі побажання

Ви прийміть від нас!

Дівчина: І в вас і в нас

Хай буде гаразд!

Щоб ви і ми

Щасливі були!

Господиня: Дорогі друзі! Ми раді, що сьогодні не було байдужих. Сподіваємося, що наші вечорниці звеселили вас. Бажаємо вам щастя! На все добре, до побачення!

Всі співають:

Бувайте здорові, живіте багато,

А ми вже поїдем додому, до хати.

До нас заїджайте, ми раді вам будем

І вашої ласки повік не забудем.

Бувайте здорові, живіте багато,

А ми вже поїдем додому, до хати.

Музичний додаток

Їхав Молодець Хоробрий Стрілець

Українська народна пісня

Їхав Молодець, Хоробрий Стрілець, дай Боже!
Коня поганяв, Калету шукав, дай Боже!
Зійди, Калето, зійди Круглая, дай Боже!
Калета зійшла, щастя принесла, дай Боже!
Печем Калету, ой, Дірявую, дай Боже!
Калето, пахти, Дівчино, цвіти, дай Боже!
Калета пахтить, Козака манить, дай Боже!
Високо скакав, Калету кусав, дай Боже!
Калету зловив, дірку прокусив, дай Боже!
Калету ламав, крихти розкидав, дай Боже!
Ой, ті крихтоньки, сяють Зіроньки, дай Боже!
Сяють Зіроньки, малі дітоньки, дай Боже!
Диво-Калета світ ізродила, дай Боже!
Ой, Ти Калето, ой, Медовая, дай Боже!
Хто Тебе місив, хто Тебе змастив, дай Боже!
Хто Воду носив, хто Тебе змішив, дай Боже!
Мене місила Красна Дівчина, дай Боже!
Красна Дівчина, як та Калина, дай Боже!
Калето, місись, Житечко, зродись, дай Боже!
Калето, котись, звірино, родись, дай Боже!
Їли Калету, їли Медову, дай Боже!
Кругла Калета світ звеселяла, дай Боже!

Рецепти калити

Випікати калиту потрібно було так, аби вона вийшла сухою – так її важче кусати. За форму можна використати велику сковорідку.

1-й рецепт

борошно – 3 склянки;
вода – 1,5-2 склянки;
сіть – 0,5 чайної ложки;
сода – 1 чайна ложка;
олія соняшникова – 3 столові ложки;
мак, перетертий із цукром – 0,5 склянки;
мед – 2 столові ложки.

Наллємо в борошно теплої води, посолимо, додамо соду, перемішаємо і дамо півгодини постояти;

замісимо тісто, розкотимо корж, змастимо олією та посиплемо маком;

складемо тісто вдвічі, знову змастимо олією і додамо мак – і так ще кілька разів;

тепер формуємо круглий корж, робимо склянкою дірку посередині, а по краях ножом для краси вирізаємо зубчики;

колемо корж виделкою, зверху мастимо медом.

Тепер калиту залишилося тільки запекти в духовці!

2-й рецепт на 2 калити

7 склянок борошна
1 склянка цукру
3 столових ложки меду
3 ст ложки масла
3 ст ложки олії
дрібка солі
1 склянка горіхів
1 склянка маку
1 склянка родзинок
1 столова ложка соди гашена оцтом
0,5 ложки ванільного цукру

1 десертна ложка кориці

3 яйця

півлітра молока

Замісити тісто.

Зверху калиту змастити яйцем. Прикрасити горіхами та маком.
Пекти при 180 С° 30 хв.

Джерела

1. Войтович В. Сокіл-Рід. – Рівне: Оріяна, 1997. – 322 с.

2. Воропай О. Звичай нашого народу – К.: Оберіг, 1991. – т.2. – 447 с.

3. Правослов / упорядник Лозко Г. – К.: НКЦ "Світовид", 1995. – 96 с.

4. Товстуха Є.С. Українська народна медицина. – К.: Рось, 1994. – С.350.

Використані сценарії свята Калити складені Н.А. Загрудною, С.А. Ємець.

Символ Віри

Вірю! В єдиного і багатопроявного Рода. Боги – це його породження.
Вірю! Світ поділяється на три виміри: Права - світ Божих законів, Ява - світ життя, Нава - світ потойбічний.
Вірю! Ми на землі є відображенням Роду небесного.
Вірю! Руський рід є могутнім і буде вічно жити.
Вірю! Наша сила в єдності нашого Роду.
Вірю! Наше минуле, сучасне і майбутнє поєднані в нашому Родові.
Вірю! Наша Земля нам дана Богом і вона для нас є святою.
Вірю! Святині нашої Землі єднають народ, бо там сила Богів Рідних.
Вірю! Рідна мова – це мова Богів.
Вірю! Родина – це чоловік, жінка і дитина, вони творять святу Трійцю нашого роду.
Вірю! Життя нам Богом дане, і маємо його прожити достойно згідно звичаїв наших Предків.
Вірю! Життя – це вічна боротьба, і Бог допомагає тому, хто бореться за своє життя.
Вірю! Душі праведників поєднуються з Богами.
Вірю! Воїн, що загинув на полі бою за свою Вітчизну, потрапить до небесного війська Перуна.
Вірю! Після смерті воскреснемо у наступних поколіннях.
Вірю! Допоміг своєму Роду – Рід допоміг мені.
Вірю! Спільними зусиллями ми допомагаємо кожному родовичу.
Вірю! Держава – це управління твоїм Родом.
Вірю! Захищаючи рідну Землю – я захищаю свою велику родину.